

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»**

МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

**Методичні вказівки
до виконання та захисту магістерської дисертації
на здобуття ступеня магістра**

Київ – 2017

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»**

МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Методичні вказівки до виконання та захисту магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра

для студентів факультету менеджменту та маркетингу
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»,
спеціальності 073 «Менеджмент»,
спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»

Рекомендовано Вченою Радою ФММ НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»

КИЇВ
КПІ імені Ігоря Сікорського
2017

Менеджмент міжнародного бізнесу: методичні вказівки до виконання та захисту магістерських дисертацій на здобуття ступеня магістра для студентів факультету менеджменту та маркетингу галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 073 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу» / Уклад.: В.В. Дергачова, М.О. Кравченко, К.О. Бояринова, І.М. Манаєнко. К.: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 56 с.

Рекомендовано Вченою радою факультету менеджменту та маркетингу Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(Протокол № __ від _____.2017 року)

Навчально-методичне видання

МЕНЕДЖМЕНТ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Виконання та захист магістерських дисертацій на здобуття ступеня магістра

Методичні вказівки

(виправлені та доповнені)

для студентів факультету менеджменту та маркетингу
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»,
спеціальності 073 «Менеджмент»,
спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»

Укладачі: Дергачова Вікторія Вікторівна, д-р. екон. наук., проф.;
Кравченко Марина Олегівна, канд. екон. наук, доц.;
Бояринова Катерина Олександрівна, канд. екон. наук, доц.;
Манаєнко Ірина Миколаївна, канд. екон. наук.

Відповідальний Гавриш О.А., д-р. тех. наук, проф.

редактор:

Рецензент: Войтко С.В., д-р. екон. наук, проф.

За редакцією укладачів

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ.....	5
2. ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ.....	7
3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ.....	9
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ.....	21
5. ПІДГОТОВКА ТА ПОРЯДОК ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ.....	25
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	34
РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРЕТ-РЕСУРСИ.....	35
ДОДАТКИ.....	36

ВСТУП

Згідно з положенням «Про атестацію студентів-випускників НТУУ «КПІ» [1], затвердженим Наказом НТУУ «КПІ» від 31.08.2015 р. №1-210, підготовлення атестаційних робіт є завершальною стадією навчання студентів в університеті, зорієнтованою на оволодіння методологією творчого розв'язання сучасних проблем та завдань.

Магістерська дисертація – це вид кваліфікаційної роботи здобувача ступеня «магістр», призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості компетентностей дослідницького та інноваційного характеру, пов'язаних із застосуванням та продукуванням нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі економіки.

Метою виконання магістерської дисертації є визначення рівня підготовленості студента до розв'язання комплексу наукових проблем і прикладних завдань на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання [12].

За змістом та галузевою приналежністю робота повинна мати соціально-економічний характер, що передбачає аналіз соціально-економічних процесів, розробку науково обґрунтованих рекомендацій, спрямованих на їх стабілізацію, гармонізацію та шляхи розвитку [1].

За практичною спрямованістю робота повинна бути реальною, тобто такою, що відповідає таким умовам:

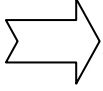
- тема роботи пов'язана з конкретною науково-дослідною роботою кафедри;
- виконана на основі даних підприємств, підтвердженням чого є наявність відповідного про впровадження, листа-відзива з підприємства;
- результати роботи доведені до стану, що дозволяє використовувати їх для впровадження в науку, управління, сучасне виробництво, що підтверджено актом про впровадження результатів, завіреного печаткою підприємства (організації тощо);
- за матеріалами роботи автором опубліковані статті.

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра має бути публічно захищеною, на основі чого за рішенням державної екзаменаційної комісії студенту надається диплом державного зразка про закінчення вищого навчального закладу.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

*Магістрант - безпосередньо він, і тільки він,
пише магістерську дисертацію
відповідно до теми та плану.
Керівник свою вже написав [15].*

Магістерська дисертація на здобуття на здобуття ступеня магістра – це закінчена теоретична або експериментальна науково-дослідна робота, пов'язана з вирішенням актуальних завдань, обумовлених особливостями підготовки зі спеціальності: «Менеджмент міжнародного бізнесу». Вона відображає результати самостійно виконаного дослідження певного об'єкта (економічної системи, процесу, явища, діяльності тощо), його характеристик, властивостей. головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки [1].

*Взаємовідносини між керівником і магістрантом дуже прості [15]:
Керівник – це як тренер, що дає поради ...   Магістрант як спортсмен – хоче досягти успіху, прислухається до порад тренера.*

Обов'язки студента, наукового керівника та рецензента наведено в табл. 1.

Враховуючи вимоги Положень НТУУ «КПІ» [1-5], магістерська дисертація на здобуття на здобуття ступеня магістра потребує виконання певних вимог щодо її написання та повинна бути публічно захищеною.

Теоретичну основу дослідження магістерської дисертації мають формувати праці вітчизняних та зарубіжних науковців.

Інформаційну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані економічно-соціального розвитку України (наприклад, Державного комітету статистики України, Міністерства промислової політики України; Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України) та результати проведеного на підприємстві дослідження.

Методичною основою магістерської дисертації є комплекс загальнонаукових і спеціальних методів: формалізації і порівняння; синтезу, системно-структурного та порівняльного аналізу, математичного моделювання, комплексного і системного підходів, структурно-логічного моделювання, декомпозиції, математичної статистики, розрахунково-аналітичні методи, методи кількісного та якісного аналізу, прогнозування і т.д.

Таблиця 1.1

Обов'язки студента, наукового керівника та рецензента

Обов'язки студента	Обов'язки наукового керівника	Обов'язки рецензента
<p>1. Своєчасне обрання теми магістерської дисертації, отримання попереднього завдання та рекомендації від керівника</p> <p>2. Регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки</p> <p>3. Відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення текстового та графічного матеріалу</p> <p>4. Дотримуватися календарного плану виконання роботи, своєчасно та адекватно реагувати на зауваження та рекомендації керівника</p> <p>5. При виконанні роботи запобігати використанню плагіату (елементів плагіату, копіїляції) в ній</p> <p>6. У встановлений термін подати роботу для перевірки керівнику та після усунення його зауважень повернути керівнику для отримання його відгуку</p> <p>7. Отримати всі необхідні підписи на титульному листі, а також резолюцію завідувача випускової кафедри про допуск до захисту</p> <p>8. Надати роботу в електронному вигляді для оприлюднення і публічного ознайомлення з її змістом на сайті кафедри</p> <p>9. Особисто подати роботу, допущену до захисту, рецензенту; на його вимогу надати необхідні пояснення з питань, які розроблялися</p> <p>10. Ознайомитися зі змістом відгуку керівника і рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження під час захисту роботи у ДЕК.</p> <p>11. Пройти попередній захист на кафедрі, де виконувалася робота</p> <p>12. Надати на кафедру підготовлену та допущену до захисту магістерську дисертацію з відгуком керівника і рецензією не менш ніж за два тижні до її захисту в ДЕК</p> <p>13. Своєчасно прибути на захист магістерської дисертації або попередити завідувача кафедри та голову ДЕК (через секретаря ДЕК) про неможливість присутності на захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин</p> <p>14. Представити науковому керівнику до попереднього захисту магістерської дисертації публікації за її результатами</p>	<p>1. Розробляє теми магістерських дисертацій, подає їх до затвердження на засідання кафедри, а після оприлюднення тематики дає студентам необхідні пояснення за запропонованими темами;</p> <p>2. Готує та видає студенту завдання на дипломну роботу;</p> <p>3. Контролює реалізацію календарного плану виконання роботи. У разі суттєвих його порушень інформує керівництво кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту;</p> <p>4. Здійснює загальне керівництво виконанням студентом роботи і несе відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру; у разі невиконання студентом його рекомендацій щодо виправлення таких помилок, зазначає це у відгуку;</p> <p>5. При загальному керівництві проводить неухильну роботу щодо неможливості використання плагіату при виконанні студентом магістерської дисертації;</p> <p>6. Використовує час, відведений на керівництво, для: систематичних (не менше одного разу на два тижні) співбесід, на яких студент інформує про стан виконання роботи, обговорюються можливі варіанти рішень, конкретизуються окремі пункти завдання тощо</p> <p>консультацій студента з усіх питань, щодо виконання роботи</p> <p>перевірки виконаної роботи (частинами або в цілому)</p> <p>7. Готує відгук з характеристикою діяльності студента під час виконання роботи</p> <p>8. Має бути присутнім на засіданні ДЕК під час захисту магістерських дисертацій, керівником яких він є</p>	<p>1. На підставі направлення за підписом завідувача випускової кафедри, отримує від студента дипломну роботу для рецензування та одночасно ознайомлюється з даною роботою із сайту кафедри менеджменту;</p> <p>2. Докладно ознайомлюється зі змістом роботи та графічним (ілюстративним) матеріалом. За необхідності запрошувати студента на бесіду для отримання його пояснень з питань роботи;</p> <p>3. До дати, яка зазначена у направленні, готує рецензію у письмовому або друкованому вигляді на стандартному бланку</p>

Джерело: [1-5]

Базою дослідження магістерської дисертації має стати реально функціонуюче підприємство, на якому студент попередньо проходив науково-дослідну практику.

Теми магістерських дисертацій обираються студентом самостійно та погоджуються з керівником. Після чого формується план роботи та здійснюється безпосереднє її виконання відповідно до графіку, офіційно затвердженого на засіданні кафедри менеджменту.

Детальний графік виконання роботи публікується на сайті кафедри менеджменту.

На основі графіка виконання магістерської дисертації на здобуття на здобуття ступеня магістра за погодженням з керівником роботи розробляється календарний план. Відповідно до нього науковий керівник засвідчує своєчасність виконання студентом основних завдань роботи. У разі недодержання студентом календарного графіка виконання магістерської дисертації згідно з Положенням про організацію дипломного проектування та державної атестації студентів НТУУ «КПІ» науковий керівник має право винести на засідання кафедри питання про відрахування студента як такого, що не виконує навчальний план [13].

До захисту магістерських дисертацій допускаються студенти, які успішно та вчасно склали всі екзамени, заліки, курсові роботи та захистили практики. У Положенні про організацію дипломного проектування та державної атестації студентів НТУУ «КПІ» [1] визначені обов'язки наукового керівника, рецензента та студента.

Рекомендовано здійснювати публікації у таких виданнях:

- *одна стаття в співавторстві з науковим керівником у збірнику праць «Економічний вісник Національного технічного університету України «КПІ» або іншому збірнику із затвердженого ВАК України переліку,*
- *одна стаття у збірнику праць факультету менеджменту та маркетингу «Актуальні проблеми економіки і управління»,*
- *одна стаття у збірнику наукових праць кафедри менеджменту «Сучасні підходи до управління підприємством»,*
- *одні тези доповіді на конференції «Сучасні підходи до управління підприємством», що проводить кафедра менеджменту ФММ.*

2. ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ

Студенту надається право самостійно обрати тему магістерської дисертації з визначеного кафедрою переліку тем або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розроблення.

Теми магістерських дисертацій на здобуття на здобуття ступеня магістра мають формуватися відповідно до спеціальності та спеціалізації; наукових досліджень, які виконуються викладачами кафедри менеджменту, а також на замовлення підприємств і організацій, за умови укладення відповідних договорів – в межах професійного спрямування випускника.

Формування теми магістерської дисертації здійснюється протягом одного місяця після призначення студентові наукового керівника. Вибір теми магістерської дисертації здійснюється згідно заяви студента за довільною формою на ім'я завідувача випускової кафедри та узгодженою з керівником роботи (приблизна форма заяви наведена у Додатку А). Після підписування зазначеними особами, вона передається керівнику секції для підготовки документів, необхідних для використання на кафедрі та надання у деканат факультету (інституту). Допускається варіант вибору теми магістерської дисертації зі списку тем та керівників, наданого кафедрою, шляхом попередньої бесіди з керівником, його згоди та подальшим підписом студента, зазначенням його прізвища, ім'я, по-батькові та дати обрання теми у цьому списку, який зберігається на кафедрі.

Тема магістерської дисертації має бути ідентичною в наказі, завданні на дипломну роботу, титульному аркуші пояснювальної записки, відгуку, рецензіях, документах ДЕК та в додатку до диплома.

Перелік орієнтовних тем, які можуть бути предметом розгляду магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра, наведено у Додатку Б.

У назві теми зазначається підприємство, на основі даних якого буде здійснюватись робота у форматі: «...назва теми... (на прикладі ... назва підприємства із зазначенням його організаційно-правової форми ...)».

Після узгодження з керівником теми дисертації студент-магістрант подає про це інформацію в письмовому виді керівнику секції кафедри. Далі тема магістерської дисертації обговорюється й затверджується на засіданні кафедри та наказом по університету.

3. СТРУКТУРА, ЗМІСТ І ОБСЯГ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Магістерська дисертація на здобуття на здобуття ступеня магістра – це дослідження певного об'єкта – матеріального або нематеріального, його характеристик, властивостей (що є предметом дослідження) [3].

Загальний обсяг магістерської дисертації на здобуття на здобуття ступеня магістра має бути в межах 5,5–6,5 авторських аркушів (100–120 машинописних сторінок), у т.ч. обсяг таких складових як вступ, розділ 1, розділ 2, розділ 3, висновки та пропозиції. Допускаються відхилення у межах 10 сторінок [12]. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки.

До структури роботи мають входити:

- титульний аркуш (додаток В);
- завдання на дипломну роботу (додаток Д);
- календарний план-графік (додаток Е);
- реферат (додаток Ж);
- перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів;
- зміст (додаток К);
- вступ (3–5 стор.);
- розділ 1 – теоретико-методологічний (до 25 стор.);
- висновки до розділу 1 (1–2 стор.);
- розділ 2 – дослідницько-аналітичний (до 30 стор.);
- висновки до розділу 2 (1–2 стор.);
- розділ 3 – проектно-рекомендаційний (до 35 стор.);
- висновки до розділу 3 (1–2 стор.);
- висновки (3–4 стор.);
- список використаних джерел (Додаток Л);
- додатки (у разі потреби).

Типову структуру дисертації на здобуття ступеня магістра наведено у табл.3.1.

Таблиця 3.1.

Структура магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра

<i>Структурний елемент</i>	<i>Кількість сторінок</i>	<i>Нумерація сторінок</i>	<i>Примітка</i>
Титульний аркуш	1		Додаток В
Завдання на дипломну роботу	2		Додаток Д
Календарний план виконання роботи	1		Додаток Е
Реферат	2		Українською та англійською мовами (по 1 ст.) (Додаток Ж)
Перелік скорочень, умовних позначень та символів	1	7	
Зміст	1	8	Додаток К
Вступ: - актуальність роботи; - зв'язок роботи з науковими програмами планами та темами; - мета та завдання роботи; - об'єкт дослідження; - предмет дослідження; - методи дослідження; - елементи наукової новизни; - практична значущість; - апробація результатів роботи	3-5	9	Структуру вступу наведено у тексті методичних рекомендацій
Основна частина: РОЗДІЛ 1 (теоретичний) РОЗДІЛ 2 (дослідницько-аналітичний) РОЗДІЛ 3 (проектно-рекомендаційний)	100-115 До 25 До 30 До 35	12, 13 або 14	Кожен з розділів має складатися з трьох підрозділів
Висновки до кожного розділу (Висновки до розділу)	1-2	<i>Залежно від обсягу попереднього підрозділу</i>	Повинні бути узагальнюючими
Висновки до роботи в цілому (Висновки)	3-4	<i>Залежно від обсягу попереднього підрозділу та висновків</i>	Повинні бути узагальнюючими
Список використаних джерел	4-5	105....	≥ 60 джерел (Додаток Л)
Додатки	1-30	111...	У разі потреби

ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ:

РЕФЕРАТ. Реферат обсягом 200-500 слів українською та іноземною мовами має відображати інформацію, яку подано в дисертаційній роботі на здобуття ступеня магістра, у такій послідовності (див. додаток Ж).

– **Відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел за переліком посилань.**

Приклад

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра на тему «Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства (на прикладі ПАТ «Астра»)» містить 115 сторінок, 26 таблиць, 25 рисунків, 20 формул, 15 додатків. Перелік посилань нараховує 62 найменування.

– **Актуальність теми.**

Розкриття сутності та стану розв'язування наукової проблеми (задачі) та її актуальності й значущості для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, обґрунтування доцільності проведення дослідження.

Приклад

Актуальність теми дослідження зумовлена недостатньо ефективним управлінням бізнес-процесами промислових підприємств. Особливо це стосується підприємств, що здійснюють експортну діяльність. Оскільки вони підлягають впливу не тільки національного, а й міжнародного бізнес-середовища. Необхідність вирішення порушених питань потребує розроблення науково-практичних рекомендацій щодо управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства.

– **Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.**

Висвітлення зв'язку вибраного напрямку досліджень з планами науково-дослідних робіт кафедри, а також з галузевими та (або) державними планами та програмами. Обов'язково зазначають номери державної реєстрації науково-дослідних робіт, а також роль автора у виконанні цих науково-дослідних робіт.

Приклад

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра виконувалась в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» відповідно до планів наукових досліджень кафедри менеджменту за темою «**» (№ ДР ****U*****). Роль автора полягає в ....

– **Мета і завдання дослідження.**

Мета роботи. Мету роботи формулюють без використання слів: «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки вони вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету [8].

Приклади

Метою роботи є розроблення рекомендацій щодо підвищення ефективності управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства.

Мета роботи полягає у розкритті ефективних інструментів та удосконаленні практичних рекомендацій щодо використання та розвитку інтелектуального капіталу підприємства, що здійснює міжнародну діяльність.

Метою роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів, обґрунтування практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності трансферу технологій на спільному підприємстві.

Метою роботи є дослідження організаційно-економічних аспектів діяльності підприємства та виявлення шляхів прискорення їх зовнішньоекономічного розвитку.

Метою роботи є розроблення та обґрунтування науково-методичних, теоретичних положень та розроблення практичних рекомендацій щодо формування і реалізації ефективної зовнішньоекономічної політики.

Завдання дослідження. До формулювання цих завдань необхідно підходити якомога ретельніше, оскільки точне їх розв'язання повинно скласти зміст розділів і підрозділів магістерської роботи.

Приклад

Поставлена мета дослідження обумовила необхідність вирішення таких **завдань**:

- поглибити теоретичні положення щодо забезпечення розвитку підприємства на зовнішніх ринках;
- проаналізувати стан фінансового забезпечення розвитку підприємства на ринках ЄС;
- систематизувати основні показники що відображають міжнародний розвиток підприємств;
- запропонувати методичні рекомендації щодо оцінювання потенціалу зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- розробити рекомендації щодо удосконалення шляхів ефективного розвитку підприємств в міжнародному бізнес-середовищі.

– **Об'єкт дослідження** – це явище або процес, що породжує проблемну ситуацію чи обрану тему наукового дослідження [8].

Приклади

Об'єкт дослідження – процеси фінансового забезпечення експортного розвитку підприємства.

Об'єктом дослідження є міжнародна бізнес-діяльність промислових підприємств.

Об'єктом дослідження є процес формування та реалізації міжнародних проектів підприємства у сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є процес управління бізнес-процесами підприємства на зовнішніх ринках.

– **Предмет дослідження** знаходиться в межах об'єкта. В об'єкті виокремлюється та частина, яка служить предметом дослідження. Саме на нього і спрямована основна увага, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи [8].

Приклади

Предмет дослідження – принципи, методи і інструменти управління бізнес-процесами експортно орієнтованих підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, науково-методичні, практичні аспекти аналізу, оцінювання та розвитку ефективності міжнародної діяльності підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних підходів та організаційних засад до формування та реалізації міжнародних проектів підприємства.

– Методи дослідження.

Важливим етапом наукового дослідження є вибір методів, які є інструментами в здобутті фактичного матеріалу та необхідною умовою досягнення поставленої мети. Перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої мети роботи подається послідовно, стисло і змістовно, із уточненням, що саме досліджувалося тим чи іншим методом [8].

Приклади

У магістерській дисертації було використано такі методи дослідження: порівняння, індексний, балансовий, графічний, економіко-математичний і інші методи економічного обґрунтування, а також систематизації та узагальнення (для розроблення рекомендацій та пропозицій щодо .....), економіко-статистичний (для проведення розрахунків .....), аналітичний і структурно-логічний (для розроблення методів та показників .....), графічний (для представлення .....).

Для вирішення поставлених завдань у процесі виконання магістерської дисертації було використано такі методи: системний підхід – при визначенні .....; історичний та логічний – для дослідження .....; абстрактно-логічний – для .....; статистико-економічний – для аналізу .....; експертного аналізу – для розробки .....

– Наукова новизна одержаних результатів.

Доцільно виділити нові наукові положення, практичні рекомендації, які запропоновані студентом особисто, вказати на відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь наукової новизни (вперше запропоновано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Кожне наукове положення має бути чітко сформульовано з виокремленням його основної сутності. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень) [8].

Приклади формулювання наукової новизни

Наукова новизна дослідження полягає у такому:

- визначено характерні особливості міжнародної діяльності підприємства, що дозволило.....;
- обґрунтовано систему методів аналізу експортно-імпоротної діяльності підприємства, зокрема ...;
- удосконалено процедуру аналізу та оцінювання міжнародної діяльності підприємств, що спрямована на.....;
- розширено та доповнено класифікацію видів міжнародних бізнес-проектів на промислових підприємствах;
- уточнено і поглиблено існуючі теоретичні положення щодо ...;
- запропоновано основні заходи...;
- розкрито поняття ... з урахуванням...;
- удосконалено послідовність прийняття управлінських рішень при.....;
- удосконалено систему показників...;
- виявлено та узагальнено проблеми управління інтелектуальним капіталом спільних підприємств та надано практичні рекомендації щодо...;
- дістали подальший розвиток: модель управління... .

– Практичне значення одержаних результатів.

Приклад

Результати дослідження, викладені в дисертаційній роботі на здобуття ступеня магістра, дозволяють дійти висновків: розроблена методика ... може сприяти підвищенню інвестиційної привабливості підприємства на ринках країн ЄС; розроблений алгоритм ... дозволить своєчасно контролювати...; проведені експериментальні розрахунки з оцінювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства показали, що ...; рекомендації, розроблені в ході дослідження можуть бути використані під час діагностики та прогнозування... .

Розроблені в магістерській дисертації на здобуття ступеня магістра рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства були представлені на розгляд ради директорів ТОВ «XXX», де було визнано можливість практичного застосування в майбутньому окремих заходів та пропозицій щодо ..... (акт впровадження №... від ....).

– Апробація результатів роботи.

Вказується, на яких наукових конференціях, семінарах оприлюднені результати досліджень, що включені до роботи. Оформлюються відповідно до стандарту оформлення літературних джерел.

– Публікації.

Зазначається, в яких статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій опубліковані результати роботи. Оформлюються відповідно до стандарту оформлення літературних джерел.

– Ключові слова.

Найістотнішими для розкриття спрямованості роботи, формують на основі тексту роботи і розташовують у кінці реферату. Перелік 5-15 ключових слів (словосполучень) друкують прописними літерами в називному відмінку в рядок, через коми.

Приклад

Ключові слова: *бізнес-процес, міжнародний ринок, бізнес-проект, міжнародний менеджмент, експорт.*

Частини реферату, з яких відсутні дані, опускають.

ЗМІСТ магістерської дисертації подається на наступному після реферату аркуші та має включати: вступ, найменування всіх розділів, підрозділів основної частини роботи, висновки, рекомендації, перелік посилань; додатки із зазначенням сторінок цих матеріалів.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати їх у змісті або наводити їх у іншій редакції порівняно з текстом не дозволяється. Заголовки у змісті починаються з великої літери без крапки в кінці. Останнє слово кожного заголовка з'єднують крапками з відповідним номером сторінки у крайньому правому положенні в рядку.

Зміст магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра повинен містити: вступ; три розділи, кожен з яких складається з трьох підрозділів;

висновки та пропозиції як до кожного розділу, так до роботи в цілому; список використаних джерел, додатки.

Заголовки структурних частин «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкують великими літерами з напівгрубим виділенням. Заголовки підрозділів та «**Висновки до розділу 1, 2, 3**» – малими літерами (крім першої великої) з напівгрубим виділенням. Крапку в кінці заголовка не ставлять [5]. Розділи нумерують арабськими цифрами (**РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, РОЗДІЛ 3**), а підрозділи двома цифрами – де перша цифра означає номер розділу, а друга – підрозділу (1.1; 1.2; 1.3) [4].

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ. Він подається з нового аркуша одразу після змісту і має містити пояснення всіх застосованих у роботі мало розповсюджених умовних позначень, символів, скорочень і термінів [4].

Нумерація сторінок у магістерській дисертації починається зі вступу з урахуванням попередніх сторінок.

Попередження

Відповідальність за плагіат несе особисто магістрант, а не керівник. Виявлення плагіату є підставою для відрахування студента з університету без диплома про освіту.

ВСТУП. Починати Вступ необхідно з нової сторінки, оскільки він розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Вступ має містити актуальність обраної теми, розкривати наукове та прикладне значення її розроблення, чітко формулювати основну мету роботи, визначати коло питань, об'єкти, методи та інформаційну базу дослідження, а також – наукові положення, які виносяться на захист. Тут коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) та практиків, публікації яких містять питання, що розглядаються, обрані методи дослідження.

– Актуальність роботи.

Обґрунтування актуальності обраної теми – початковий етап будь-якого дослідження. Студент повинен правильно вибрати тему, розуміти та оцінювати її з точки зору своєчасності і соціальної значущості, що буде підтверджувати його наукову зрілість та професійну підготовленість. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, викладення матеріалу повинно бути чітким, логічно послідовним, аргументованим. Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів

розв'язання проблеми, обґрунтовуючи значення роботи для розвитку певної галузі знань, діяльності.

Доцільно також провести короткий огляд літературних джерел за обраною темою з метою виокремлення проблемних чи невирішених аспектів, що потребують подальших досліджень.

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки, виробництва, особливо на користь України. Досить кількома реченнями висловити сутність узагальненої проблеми (проблеми, яка притаманна всім/більшості об'єктів дослідження) [15].

Приклад

Вагомий внесок у розвиток науково-методичних підходів щодо вдосконалення форм та принципів розвитку міжнародного бізнесу здійснили вітчизняні вчені, зокрема: ... Автори значну увагу приділяють дослідженню різних аспектів підвищення ефективності міжнародної діяльності компаній, виявлення та використання резервів для реалізації проектів міжнародного бізнесу, економічного обґрунтування міжнародних проектів, з'ясування причин виникнення негативних тенденцій під час реалізації проектів розвитку міжнародного бізнесу.

Питанням розкриття суті розвитку міжнародного бізнесу, виявлення та використання резервів для реалізації міжнародних проектів, економічним обґрунтуванням міжнародних проектів, з'ясуванням причин виникнення негативних тенденцій у здійсненні різних форм міжнародного бізнесу присвячена чимала кількість робіт зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів: Кузьміна В.А, Петрова В.В..... та ін. На думку В.В. Петрова, розвиток фінансового забезпечення міжнародної діяльності можливий за умов усунення таких проблем: ... .

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами.
Зазначається ініціативна тема НДР та вклад автора у її розробку

Приклад

Магістерську дисертацію на здобуття ступеня магістра виконано в Національному технічному університеті України «КПІ імені Ігоря Сікорського» (м. Київ) відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри менеджменту. Результати дослідження, проведеного в роботі, є частиною наукової теми: «НАЗВА» (№ ДР 0112U008585) – внесок автора полягає в обґрунтуванні ...

Після обґрунтування актуальності обраної теми логічно перейти до формулювання мети дослідження, а також конкретних завдань, які необхідно розв'язати.

– **Мета та завдання роботи.**

Мета роботи та завдання у вступі та мета роботи і завдання в рефераті мають бути ідентичними.

У висновках до роботи в цілому мають наводитися результати досліджень, виконані відповідно до поставлених завдань.

Не слід формулювати мету як «Дослідження. . . », «Вивчення. . . », тому що ці слова вказують на процес, а не на результат.

Об'єкт дослідження – ідентичний об'єкту дослідження у рефераті. Це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження – ідентичний предмету дослідження у рефераті. Те, що конкретно магістрант планує вивчати під час роботи над дисертацією.

Приклад

Тема магістерської дисертації: Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства (на прикладі ПАТ...)

Об'єктом дослідження є експортна діяльність підприємства

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, науково-методичних положень і практичних рекомендацій щодо управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства.

База дослідження: ПАТ ...

– **Методи дослідження** – ідентичний або розширений варіант методів дослідження, викладених у рефераті.

– **Елементи наукової новизни.** Головним у науковій новизні є формулювання того, що особисто ви внесли для поліпшення об'єкту дослідження:

– вперше – визначає те що, магістрантом було внесено вперше в економічну науку і не існувало до цього взагалі;

– удосконалено – передбачає змістовні удосконалення досліджуваної проблематики. При цьому необхідно вказувати, у чому особливість та специфіка удосконалення: на відміну від існуючих..., на відміну від наявних ...

– дістало подальшого розвитку – передбачає незначні наукові доробки в частині доповнень класифікацій, систематизації, понятійного апарату тощо.

– **Практична значущість.** Обов'язково зазначається номер та дата акту впровадження результатів роботи на підприємстві. Показники які характеризують рівень отриманого наукового результату; переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект Показники результативності, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект

– **Апробація результатів роботи.** Має містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на наукових конференціях.

ЗМІСТОВНІСТЬ РОЗДІЛІВ

РОЗДІЛ 1. Подають аналітичне дослідження джерел за темою магістерської роботи. У розділі викладають стан об'єкту дослідження на теперішній час. Аналізують що вже зроблено іншими дослідниками та які питання потребують подальших досліджень [15].

У першому розділі розглядаються теоретичні та методичні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичний огляд літературних джерел з предмета дослідження, критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх наукова класифікація, основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо [12] також надаються методики аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи.

Розділ не повинен мати компілятивного характеру, а має містити узагальнення, обґрунтування, висновки, власні думки згідно з напрямом дослідження.

Змістовні пояснення щодо підрозділів

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ЕКСПОРТО ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Поняття і принципи побудови бізнес-процесів в сучасних умовах бізнес-середовища

Доречно розглянути різні підходи вітчизняних та зарубіжних науковців до трактування поняття «бізнес-процес» та здійснити їх критичний аналіз; визначити характерні риси здійснення бізнес-процесів на підприємстві; обґрунтувати принципи побудови бізнес-процесів з урахуванням специфіки галузі дослідження; визначити чинники бізнес-середовища, що впливають на реалізацію бізнес-процесів на підприємстві.

1.2. Організаційно-економічні інструменти управління бізнес-процесами підприємства

Доцільно здійснити комплексний підхід до розгляду інструментів управління бізнес-процесами; дати перелік та охарактеризувати організаційні та економічні інструменти; визначити сфери відповідальності з урахуванням функцій менеджменту.

1.3. Науково-методичні підходи до оцінювання ефективності бізнес-процесів експортно орієнтованих підприємств

Рекомендується навести комплексні та універсальні методи оцінювання ефективності бізнес-процесів; обґрунтувати їх вплив на діяльність підприємства; узагальнити методичні підходи різних науковців чи методики міжнародних організацій щодо результативності вдосконалення та оптимізації бізнес-процесів підприємства.

РОЗДІЛ 2. Другий розділ містить детальний аналіз статистичних та аналітичних матеріалів, які визначають рівень розв'язання окремих аспектів досліджуваної проблеми в цілому на підприємстві (організації).

На основі вивчення, оброблення та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити вплив позитивних і негативних чинників, встановити об'єктивні та суб'єктивні причини недоліків, оцінити можливості підприємства (організації) щодо підвищення ефективного розвитку тих чи інших напрямів діяльності з огляду на глобальні та локальні новітні тенденції.

У другому розділі необхідно виявити основні проблеми розвитку або діяльності підприємства у контексті теми дослідження.

Змістовні пояснення щодо підрозділів

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «АСТРА»

2.1. Діагностика експортної діяльності підприємства та його бізнес-середовища

Доречно надати коротку організаційно-економічну характеристику підприємства; представити основні узагальнюючі показники діяльності підприємства за останні 3-5 років використовуючи офіційну фінансову звітність підприємства; детально проаналізувати експортну діяльність за географічною ознакою, товарним асортиментом, країнами-партнерами, підприємствами-партнерами в динаміці за 3-5 років; здійснити аналіз бізнес-партнерів та конкурентів підприємства; визначити фактори бізнес-середовища розвитку галузі, в якій функціонує підприємство.

2.2. Аналіз ефективності бізнес-процесів експортної діяльності підприємства

Рекомендується здійснити оцінку експортної діяльності на основі попередніх розрахунків у п. 2.1; необхідно розраховувати ефективність за часовий проміжок 3-5 років; доречно показники ефективності розраховувати не лише в цілому, а за кожен етап бізнес-процесу експортної діяльності та у розрізі країн-партнерів, товарним асортиментом тощо; рекомендується також оцінити аналогічні показники для конкурентів підприємства з метою виявлення його конкурентних переваг або втрат; показники ефективності доречно розраховувати за різними методиками з метою обґрунтування достовірності отриманих значень.

2.3. Проблемні аспекти в управлінні бізнес-процесами експортної діяльності підприємства

Рекомендується визначити які фактори бізнес-середовища макро- мезо- та мікрорівня впливають на діяльність підприємства в цілому та його експортну діяльність; далі акцентувати увагу на чинниках, що здійснюють негативний вплив на різних етапах реалізації бізнес процесів експортної діяльності та їх управління; доречно вплив кожного чинника обґрунтовувати із статистичним підтвердженням або спростуванням; обґрунтовані проблемні аспекти стануть підґрунтям для розроблення рекомендацій у розділі 3.

Текст магістерської дисертації слід прикріпити реальними документами підприємств та розмістити їх у додатках.

РОЗДІЛ 3. У третьому розділі потрібно надати конкретні обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення в межах теми дослідження.

Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на аналізі, проведеному в другому розділі роботи, з урахуванням виявлених відхилень, проблем та недоліків.

Змістовні пояснення щодо підрозділів

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ЕКСПОРТНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «Астра»

3.1. Науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення управління бізнес-процесами підприємства

Доречно охарактеризувати доцільні напрями вдосконалення управління бізнес-процесами підприємства в цілому та сконцентрувати увагу на етапі його експортної діяльності; необхідно зробити дані рекомендації у відповідності із виявленими проблемними

аспектами у п. 2.3; вказати яких структурних підрозділів будуть стосуватись рекомендації та зазначити центри відповідальності відповідно до етапів бізнес-процесів підприємства, що відноситься до групи експортно орієнтованих.

3.2. Розроблення програми удосконалення управління бізнес-процесами експортної діяльності підприємства

Необхідно детально описати запропоновану програму чи проект удосконалення управління бізнес-процесу експортної діяльності підприємства; вказати фінансові, організаційні, кадрові ресурси, що необхідні для впровадження відповідної програми; розрахувати необхідний період впровадження програми; оцінити потенційні ризики бізнес-середовища та передбачити можливі методи мінімізації їх впливу на впровадження програми; описати бізнес-партнерів, що будуть залучені до реалізації проекту тощо.

3.3. Економічне обґрунтування ефективності та прогнозування запропонованих заходів, їх вплив на діяльність підприємства

Доцільно розрахувати показники ефективності запропонованої програми відповідно до показників ефективності, наведених у п. 1.3 та розрахунків проведених у п. 2.2; вказати як вплине впровадження програми на діяльність підприємства, зміну його фінансових показників та економічний потенціал в цілому; здійснити економічне прогнозування діяльності підприємства та його експортної діяльності, взаємовідносин із бізнес-партнерами тощо; доречно здійснювати прогнозування різними методами з метою обґрунтування достовірності отриманих значень та підтвердження доцільності запропонованих заходів.

Невід'ємною частиною обґрунтування пропозицій та рекомендацій має бути *розрахунок економічної ефективності* та прогнозування результатів діяльності підприємства завдяки впровадженню запропонованих заходів. Для розрахунків використовують методи прогнозування: екстраполяції трендів, експертних оцінок, моделювання.

ВИСНОВКИ. У кінці кожного розділу (1, 2, 3) рекомендується сформулювати висновки із стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів. Висновки до розділу (1, 2, 3) повинні мати обсяг 1–2 сторінки.

Підсумковим етапом наукового дослідження є висновки, де узагальнюються наукові та практичні результати виконаної магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра.

Висновки до роботи в цілому викладають на окремому аркуші після висновків до 3-го розділу (обсяг 3–4 сторінки). У них подається оцінка отриманих результатів та пропозиції. *Текст висновків доцільно розділяти на підпункти: 1, 2, 3, 4, ...*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. Список використаних джерел, на які є посилання в основній частині роботи, наводять у кінці тексту магістерської дисертації, починаючи з нової сторінки, у тому числі публікації магістранта. *Список використаних джерел має нараховувати не менше 60 джерел.*

Список використаних джерел складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної, зарубіжної наукової літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету. *До нього не включаються підручники, навчальні посібники.*

Список використаних джерел наводять у порядку їх згадування в тексті або в алфавітному порядку відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» [13] (додаток Л)*.

ДОДАТКИ. До додатків можуть бути включені: додаткові ілюстрації або таблиці; матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна включити до основної частини.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Оформлення магістерської дисертації має відповідати вимогам ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» [6] та відповідно вимогам викладеним у [1-5].

Загальні вимоги. Текстовий матеріал магістерської дисертації друкується комп'ютерним способом на одному боці аркуша паперу формату А4 через 1,5 інтервал за умови рівномірного її заповнення. Текст роботи слід друкувати, дотримуючись таких розмірів полів: верхній – 20 мм, лівий – 25-30 мм, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. Шрифт – Times New Roman, 14 кегль, масштаб 100%, звичайний, абзац – 1,25 см.

Кожний розділ магістерської дисертації має починатися з нового аркуша. Структурні елементи: «РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» не нумерують, а їх назви виступають як заголовки структурних елементів. Друкують симетрично до тексту по центру сторінки. Крапку не ставлять.

Зміст. Навпроти кожної назви автоформуванням проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу.

Розділи та підрозділи повинні містити заголовки. Заголовки структурних елементів і розділів слід розміщувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці. *Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами. Заголовки підрозділів необхідно починати з абзацу.* Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом повинна бути не менше двох рядків. Якщо після заголовка

---

* Для оформлення уніфікованого списку використаних джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії України доцільно скористатись електронним сервісом, розташованим на порталі <http://vak.in.ua>.

залишається лише один рядок тексту, необхідно перенести сам заголовок на наступну сторінку. Заголовки друкуються шрифтом Times New Roman, 14 кегль.

Розділи, та підрозділи нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад, 1.1, 1.2, 1.3.

Рисунки, таблиці, формули. Рисунки, таблиці розташовують після першого посилання на них у тексті, або не далі як на наступній сторінці. На рисунки та таблиці у тексті роблять посилання скороченням слів та порядковим номером – табл.1.2 (друга таблиця першого розділу), рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). На всі таблиці та рисунки повинні бути посилання в тексті. У разі повторного посилання вказують скорочено слово «дивись» у скороченому вигляді – «див. табл. 1.3».

Таблиці. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Слово «Таблиця» вказують один раз над першою частиною таблиці, над іншими частинами таблиці пишуть: «Продовження таблиці ___» із зазначенням номера таблиці. *В таблиці використовують шрифт Times New Roman, 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1.* Зразок оформлення таблиці, що характеризує техніко-економічний стан підприємства наведено у табл. 4.1. *На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті роботи скорочено як табл., а над таблицею пишеться повністю – таблиця.*

Посилання на літературне джерело зазначається під таблицею. Можливими формами посилань є:

- *Джерело: [14],* якщо таблицю відображено ідентично джерелу;
- *Складено на основі [14],* якщо таблиця формувалась автором відповідно до даних літературного джерела;
- *Складено за даними [14],* якщо таблиця формувалась на основі даних Державної служби статистики, підприємства;
- *Розраховано за даними [14],* якщо автор самостійно робив розрахунки використовуючи дані Державної служби статистики, підприємства;
- *Розроблено (складено) автором,* якщо таблиця є власною розробкою (даний напис зазначається курсивом у круглих дужках).

Приклад

Таблиця 4.1.

**Обсяги експорту підприємства
(у фактичних цінах)**

Показники	Абсолютний показник				Відхилення +/-	
	2007	2008	2009	2010	2010/2009	2010/2007
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Загальний обсяг експорту, млн. грн.	xxx	xxx	xxx	xxx	+xxx	-xxx

Продовження табл. 4.1.

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Загальний обсяг експорту, млн. грн.	x x	xxx	xxx	xxx	+xxx	-xxx

Джерело: складено автором

Рисунки. Рисунки (схеми, діаграми тощо) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті роботи як рис., і під рисунком позначається також скорочено – рис. Нумерація подвійна: перша цифра номер розділу, друга номер рисунку у цьому розділі.

Зразок оформлення рисунку представлено на рис. 4.1.

Приклад

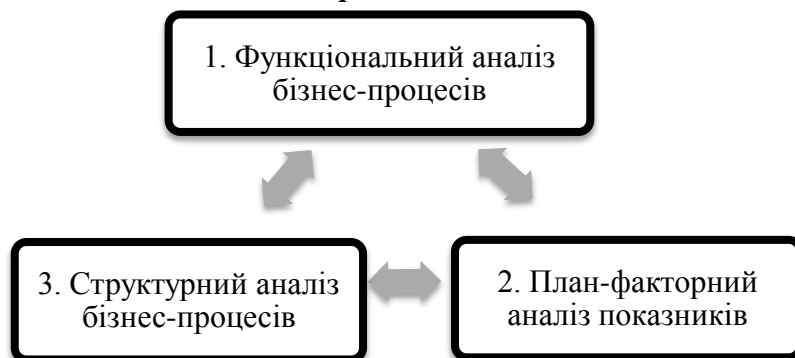

Рис. 1.5. Система управління бізнес-процесами

Джерело: складено автором на основі джерела [25]

Формули. Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу.

Приклад

Паушальний платіж розраховується за формулою [11, с. 208]:

$$ПП = P / 100 \sum_{t=0}^N B^t (1 + d)^t \quad (4.1),$$

де $ПП$ – паушальний платіж, грн.;

N – термін дії ліцензійної угоди;

P – ставка роялті, % чистих продажів;

B^t – річна вартість чистих продажів на рік t ;

D – ставка дисконтування.

Переліки (списки). Текст всіх елементів переліку повинен бути граматично підглений основній вступній фразі, що передує переліку. Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру українського алфавіту з дужкою або нумерувати.

Приклад переліку

а) споживчий ринок;

б) ринок організацій.

або

1) ринок продукції виробничо-технічного призначення;

2) ринок перепродажів;

3) ринок державних установ.

Додатки. Матеріал, що доповнює положення роботи, допускається розміщувати в додатках. Додатки необхідно вказувати в порядку появи посилань на них у тексті.

Додатки позначають великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком літер Г, І, Є, З, И, І, Й, О, Ч, Ь. Після слова «Додаток» друкують літеру, що позначає його послідовність. Допускається позначення додатків літерами латинської абетки, за винятком літер I, O.

Кожний додаток слід починати з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, який друкують симетрично відносно тексту з великої літери окремим рядком. У разі потреби текст додатка можна поділити на розділи, підрозділи і пункти (наприклад, А 4.1. – пункт 4.1. додатка А). Ілюстрації,

таблиці, формули і рівняння необхідно нумерувати в межах кожного додатка (наприклад, рисунок Е.3, таблиця Б.2 (друга таблиця Додатка Б).

Додатки до загальної кількості сторінок не входять, на них сторінки не ставляться.

Посилання. Під час написання магістерської дисертації на здобуття на здобуття ступеня магістра студент повинен давати посилання на джерела та матеріали, інформація з яких наводяться в роботі. Посилання даються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела у переліку посилань та відповідна сторінка джерела (наприклад – [5, с. 22] – означає, що використано інформацію з джерела під номером 5 у переліку посилань, яка знаходиться на сторінці 22).

Скорочення. У дисертаційній роботі на здобуття на здобуття ступеня магістра часто зустрічаються скорочення. Існують наступні загальноприйняті умовні скорочення [7]:

- а) скорочення, які роблять після переліку: *і т.д.* (і так далі), *і т.п.* (тому подібне) *та ін.* (та інші). Слова «*і тому подібне*», «*та інші*» усередині речення не скорочують;
- б) скорочення у випадку позначення цифрами століть і років: *ст.* (століття), *р.* (рік), *рр.* (роки);
- в) скорочення що роблять у випадку посилань: *див.* (дивися), *порівн.* (порівняй).

Не допускаються скорочення наступних слів: «так званий» (т. зв.), «наприклад» (напр.), «близько» (бл.), «формула» (ф-ла), «рівняння» (рів-ня) тощо.

Нумерація сторінок. Нумерація сторінок магістерської дисертації здійснюється арабськими цифрами **в правому верхньому кутку** без крапки в кінці, зі збереженням наскрізної нумерації усього тексту. Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. *Усі сторінки входять до кількості сторінок, однак номер не друкується на титульному аркуші, завданні, рефераті, змісті, додатках. Нумерація сторінок проставляється починаючи зі вступу.*

5. ПІДГОТОВКА ТА ПОРЯДОК ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Згідно з Положеннями НТУУ «КПІ» [1-5], допуск до захисту магістерської дисертації у ДЕК здійснюється завідувачем кафедри, який приймає позитивне рішення на основі підсумків попереднього захисту

роботи [1]. Допуск підтверджується візою завідувача кафедри на титульному аркуші пояснювальної записки.

Магістерська дисертація, в якій виявлено принципові недоліки та суттєві відхилення від вимог державних стандартів, до захисту в ДЕК не допускаються.

Завідувач кафедри одночасно з допуском роботи до захисту організовує розміщення її електронного варіанту, наданого студентом, на сайті кафедри для оприлюднення і публічного ознайомлення з її змістом (терміном на один поточний рік).

В разі зазначення у відгуку, рецензії або отриманні ззовні інформації щодо виявлення в дисертаційній роботі плагіату (елементів плагіату, компіляції), завідувач кафедри створює комісію з провідних науково-педагогічних працівників кафедри, метою роботи якої є підтвердження або спростовування факту плагіату. При підтвердженні атестаційною комісією факту плагіату робота знімається з захисту і повторний захист цієї роботи не допускається.

В разі отримання інформації щодо наявності плагіату після захисту утворюється атестаційна комісія на рівні факультету. При підтвердженні комісією факту плагіату впроваджуються дії щодо позбавлення автора роботи вже виданих документів про освіту.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПРЕДСТАВЛЯЮТЬСЯ СТУДЕНТОМ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Після завершення написання магістерської дисертації студент має сформувати необхідний комплект документів, які представляються до захисту.

1. Магістерська дисертація. До переплетення робота повинна бути підписана студентом, пройти нормоконтроль. Після переплетення робота підписується керівником та завідувачем кафедри менеджменту.

2. Відгук наукового керівника. Для написання відгуку керівникові надається повністю завершена дисертаційна робота, яка пройшла попередній захист та нормоконтроль. Відгук має містити висновок про можливість допуску магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра до захисту у ДЕК Зразок відгуку наведено в додатку М.

Вносити будь-які зміни або виправлення в магістерську дисертацію після отримання відгуку керівника забороняється. Відгук керівника додається і не підшивається до магістерської дисертації.

3. Рецензія. До магістерської дисертації додається рецензія, що надана кандидатом або доктором економічних наук. Якщо студент допущений до захисту магістерської дисертації, кафедра видає йому направлення до рецензента. Орієнтовний зразок рецензії вміщено в додатку Н.

Рецензії додаються і не підшиваються до магістерської дисертації. Вносити будь-які зміни або виправлення в роботу після отримання рецензій забороняється.

4. Акт про впровадження результатів роботи, зразок якого наведений у додатку П, також додається, але не підшивається до магістерської дисертації.

5. Презентація роботи створюється у програмі Power Point та має містити: титульний аркуш, мету, завдання, об'єкт, предмет роботи, основні її результати, що виносяться на захист (загалом приблизно 10-15 слайдів, включаючи титульний аркуш). Структура презентації:

- титульний аркуш, де зазначається тема роботи, автор та керівник (1 слайд);
- актуальність, мета, завдання, предмет та об'єкт дослідження (1 слайд);
- основні результати дослідження (7-10 слайдів);
- основні положення висновків (1 слайд).

Роздрукована презентація переплітається окремо, підписується керівником (на титульному аркуші) та додається до роботи у вигляді роздаткових матеріалів для членів ДЕК.

6. Ксерокопії статей та тез доповідей за результатами проведеного дослідження, а саме надаються копії: титульного листа збірника, в якому опублікована стаття; сторінки з бібліографічним описом збірника; сторінки зі змісту збірника, де наведене посилання на статтю або тези доповіді студента; сторінок з текстом статті або тез.

8. Залікова книжка студента.

9. Автореферат магістерської дисертації. Автореферат необхідно писати безпосередньо відповідно роботі, але він водночас не повинен містити лише механічне скорочення обсягу. Процес його написання полягає в тому, щоб виокремити із загального змісту найбільш важливу інформацію та представити в новій, але короткій формі.

Основна мета автореферату – інформувати членів комісії ДЕК про виконане дослідження та стисло передати його зміст, за яким можна зробити висновок про рівень магістерської дисертації та про наукові здібності студента. Підготовка та оформлення автореферату – це останній і надзвичайно відповідальний етап роботи.

Загальний обсяг автореферату магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра має бути в межах 0,55–1,5 авторських аркушів (10–20 рукописних сторінок), у т.ч. обсяг таких складових як загальна характеристика роботи, основний зміст, висновки, список опублікованих праць за темою магістерської дисертації, анотація.

До структури роботи мають входити:

- 1) титульний аркуш (Додаток С);

- 2) загальна характеристика роботи;
- 3) основний зміст роботи;
- 4) висновки;
- 5) список опублікованих праць;
- б) анотація.

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ фактично є вступом магістерської дисертації включає такі структурні елементи:

- **актуальність теми дослідження;**
  - **зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами;**
  - **мета і завдання дослідження;**
  - **об'єкт дослідження;**
  - **предмет дослідження;**
  - **методи дослідження;**
  - **наукова новизна одержаних результатів** (отриманих особисто автором);
  - **практичне значення одержаних результатів.**
- **апробація результатів дослідження** – наводиться перелік конференцій, на яких висвітлювались результати дослідження.

Приклад

Основні теоретичні та практичні результати дослідження доповідались на:...

- **публікації;**

Приклад

За результатами магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра опубліковано 4 наукові праці., серед яких 1 – у фахових виданнях, 1 – в інших виданнях, 2 – тези доповідей.

- **структура та обсяг роботи;**

Приклад

Дипломну роботу викладено на 120 сторінках. Робота складається зі вступу, розділу 1, розділу 2, розділу 3, розділу 4, висновків до кожного розділу, висновків до роботи в цілому, переліку посилань, додатків.

2. ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ має включати реферативне подання розділів магістерської дисертації. У цій частині автореферату доцільно послідовно викласти назви розділів магістерської дисертації та їх зміст, висновки та кінцеві результати дослідження.

Приклад

У вступі обґрунтовано актуальність теми магістерської дисертації, сформульовано мету дослідження, зазначено наукову новизну.

У першому розділі "НАЗВА" розглянуто (надаються назви розділів у вигляді задач). Надалі стисло подаються результати розділу 1.

У другому розділі "НАЗВА" проаналізовано ... (надаються назви розділів у вигляді задач). Надалі потрібно навести основні результати проведеного аналізу, оцінювання і т.д.

У третьому розділі "НАЗВА" надано рекомендації надаються назви розділів у вигляді задач). Стисло наводяться основні результати, пропозиції та обґрунтування за розділом.

3. ВИСНОВКИ. Завершується автореферат висновками, де студент повинен подати узагальнену підсумкову оцінку отриманих результатів, підкріплену практичними результатами та пропозиціями (висновки переносяться з магістерської роботи).

4. СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ. В даній частині автореферату доцільно навести список публікацій студента за темою магістерської дисертації. *Список праць наводиться згідно існуючих стандартів* із зазначенням назви праці та прізвищ співавторів. Публікації включають до загального списку в наступному порядку:

- статті у фахових виданнях;
- статті у інших виданнях;
- тези доповідей.

5. АНОТАЦІЯ. Анотація має включати інформацію про основні ідеї, зміст, отримані результати та висновки магістерської дисертації. Анотація викладається *українською, російською та англійською мовами.*

Приклад

Іваненко ІІ. Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства (на прикладі ПАТ «Астра»). – Рукопис.

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра за спеціальністю 073 «Менеджмент», спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу». – НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського", Київ. 2017.

Магістерську дисертацію присвячено обґрунтуванню .... У роботі ...

Ключові слова:

ПОСЛІДОВНІСТЬ ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ:

1. Студент має бути присутнім за 1 годину до початку захисту перед ДЕК.
2. Захист починається з оголошення секретарем ДЕК прізвища, імені та по-батькові студента, теми його магістерської дисертації та загальних результатів навчання за програмою (кількість оцінок «відмінно», «добре», «задовільно»), здобутків студента (наукових, творчих, рекомендації випускової кафедри) – до 1 хвилини.
3. Доповідь студента (10–15 хвилин) з використанням ілюстративного матеріалу винесеного на презентацію.
4. Відповіді на запитання членів комісії (до 15 хвилин) .
5. Оголошення секретарем ДЕК відгуку керівника.
6. Оголошення секретарем ДЕК рецензій на дипломну роботу.
7. Відповіді студента на зауваження керівника роботи, та рецензентів (до 3 хвилини).
8. Оголошення голови ДЕК про закінчення захисту.

Усі студенти, повинні бути повною мірою обізнані із загальною частиною роботи і готові до запитань членів комісії не тільки з індивідуальної, а й із загальної частини роботи.

Доповідь для захисту магістерської дисертації має бути змістовною і містити головні результати дослідження.

Зазвичай доповідь починають зі слів: *«Шановний голову та члени Державної екзаменаційної комісії! До Вашої уваги пропонується доповідь за результатами проведеного в дисертаційній роботі на здобуття на здобуття ступеня магістра дослідження на тему «...».*

Далі розкривається актуальність роботи, мета, завдання, об'єкт, предмет та база дослідження. Необхідно окремо зупинитися на науковій новизні представленого дослідження, виокремити головні її елементи. Після вступної частини здійснюється виклад матеріалу відповідно до структурно-логічної схеми з представленням ілюстративних даних на слайдах презентації, які підтверджують або доповнюють результати дослідження. Доповідати результати дослідження необхідно з уточненнями та підтвердженням їх новизни, чітко визначаючи теоретично-практичні положення, що належать магістранту та винесені на захист.

Закінчувати доповідь доцільно на основі висновків та рекомендацій згідно з завданнями дослідження. Наприкінці доповіді необхідно вказати власні опубліковані праці та закінчити доповідь словами: *«Дякую за увагу, доповідь закінчено».*

Після заключного слова студенту задаються питання щодо теоретичних і практичних аспектів магістерської дисертації, розуміння основних понять, уточнення результатів та висновків.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

Відповідно до положень НТУУ «КПІ» [1-5], оцінювання магістерської дисертації здійснюється в порядку, наведеному нижче.

Результати захисту атестаційних робіт визначаються оцінками національної шкали («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкали ECTS (A, B, C, D, E, Fx) з урахуванням теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів. Рішення ДЕК про оцінку результатів захисту атестаційних робіт, а також про видачу випускникам дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення університету, отримання вищої освіти та здобуття певної кваліфікації приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. При однаковій кількості голосів голова комісії має вирішальний голос. Оцінки виставляє кожен член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному студенту.

Рішення ДЕК про оцінку результатів захисту атестаційних робіт, а також про видачу випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою) голова ДЕК оголошує студентам в день захисту.

Студенти, які не атестовані у затверджений для них строк і не склали державні екзамени або не захистили атестаційну роботу, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи ДЕК протягом трьох років після закінчення університету на засадах, визначених університетом. У разі, якщо після закінчення студентом університету пройшло більше трьох років, право на його повторну атестацію надається університетом за погодженням з МОН.

Якщо результати захисту магістерської дисертації не відповідають вимогам державних стандартів і встановленим критеріям, студенту, за рішенням ДЕК, виставляється оцінка «незадовільно». У випадках, коли захист магістерської дисертації визнається незадовільним, ДЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену випусковою кафедрою.

Студент, який не захистив магістерську дисертацію, наказом керівника вищого навчального закладу відраховується з університету як такий, що не пройшов державної атестації. Йому видається академічна довідка встановленого зразка із зазначенням, зокрема, результатів державної атестації, назв усіх державних екзаменів та захисту магістерської дисертації, оцінок, які були отримані на кожному етапі державної атестації. До академічної довідки, крім того, додається витяг з протоколу засідання ДЕК із зазначенням номеру цього протоколу й дати проведення засідання комісії.

Основними критеріями оцінювання магістерської дисертації на здобуття на здобуття ступеня магістра є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Протягом періоду написання магістерської дисертації *науковий керівник оцінює її за складовими* (табл. 6.1).

Таблиця 6.1.

Рейтингова система оцінювання успішності підготовки магістерських дисертацій

<i>№</i>	<i>Складові рейтингової оцінки</i>	<i>Кількість рейтингових балів</i>
1.	I розділ магістерської дисертації	12
2.	II розділ магістерської дисертації	12
3.	III розділ магістерської дисертації	12
4.	Надруковані тези за матеріалами магістерської дисертації	4
5.	Надрукована стаття за матеріалами роботи	8
6.	Недотримання термінів виконання магістерської дисертації, невчасна подача готової роботи та супроводжуючої документації на кафедрі	-10
<i>При рейтингу менше 36 балів Магістерська дисертація не допускається до захисту</i>		
7.	Захист магістерської дисертації	40
<i>Загальний рейтинг</i>		<i>100</i>

Основними показниками, що впливають на оцінку магістерської дисертації і належать до *процесу її захисту*, є:

- чіткість, дотримання регламенту та висвітлення основних результатів дослідження, що викладені у дисертаційній роботі, – під час її презентації ДЕК;
- глибина знань, які студенти демонструють у тексті роботи, слайдів та у відповідях на запитання;
- відповідність доповіді слайдам презентації;
- здатність правильно відповідати на поставлені під час захисту запитання та аргументовано викладати власну точку зору;
- присутність у представленому дослідженні наукової новизни, спроможність її подання, доведення та обґрунтування;
- прояв набутих теоретичних знань студента у практичних навичках під час виконання роботи;
- рівень розуміння змісту роботи та проблеми, яка в ній розглядається;

- глибина володіння питаннями, що виносяться на захист роботи;
- наявність статей, тез доповідей за результатами виконаного дослідження;
- чіткість і логічність відповідей на запитання, вміння інтегрувати, адаптувати і надавати набуті практичні та теоретичні знання;
- змістовні та правильні відповіді на зауваження наукового керівника та рецензента;
- знання доповідачем науково-практичних досліджень вітчизняних та зарубіжних учених та методичних підходів згідно з темою роботи.

Виконання та дотримання усіх вищеперерахованих показників під час захисту магістерської дисертації відповідає оцінці «відмінно» (табл. 6.2).

Таблиця 6.2.

Шкала оцінювання магістерської дисертації

Бали	ECTS шкала	Національна шкала	Пояснення
95...100	A	відмінно	В роботі зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні наукові дослідження, розрахунки і, на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати наукового дослідження <i>опубліковано у наукових виданнях та матеріалах наукових конференцій</i>
85...94	B	добре	В роботі зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими. Результати наукового дослідження <i>опубліковано у наукових виданнях та / або матеріалах наукових конференцій</i>
75...84	C		
65...74	D	задовільно	В дисертаційній роботі розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано необхідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування.
60...64	E		
Менше 60	Fx	незадовільно	

Складено на основі [1; 12]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про атестацію студентів-випускників: Положення НТУУ «КПІ» / Уклад.: В. П. Головенкін, В. Ю. Угольніков. Київ : НТУУ «КПІ». 2015. 92 с.
2. Про магістратуру: Положення НТУУ «КПІ» / Уклад. В. П. Головенкін; за заг. ред. Ю.І. Якименка. Київ: НТУУ «КПІ», 2007. 36 с.
3. Про організацію освітнього процесу в НТУУ «КПІ»: Тимчасове положення НТУУ «КПІ» / Уклад.: В.П. Головенкін, С.В. Мельниченко; за заг. ред. Ю.І. Якименка. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 102 с.
4. Про організацію дипломного проектування та державної атестації студентів: Положення НТУУ «КПІ» / Уклад. В. Ю. Угольніков; за заг. ред. Ю.І. Якименка. Київ: НТУУ «КПІ», 2006. 84 с.
5. Про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України: Положення. Затверджене наказом МОН України від 24.05.2013 р., №584.
6. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. (Національний стандарт України). URL:<http://www.uazakon.com/document/spart94/inx94057.htm>.
7. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Львів: Новий світ, 2007. 456 с.
8. Засоби діагностики якості вищої освіти магістра зі спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)». Вимоги до дипломної магістерської роботи: Галузевий стандарт вищої освіти / МОН України; НМК з менеджменту і адміністрування. Київ: ЦПНМВ КНТЕУ. 2012. 15 с.
9. Кудрицька О.Б. Критерії оцінювання дослідницької роботи. 2009. URL: <http://www.openclass.ru>.
10. Методичні вказівки до виконання магістерської дисертації: для студентів ФММ НТУУ «КПІ» спец. 7.050103, 7.050193, 8.050103 «Міжнародна економіка» / укладачі Герасимчук В.Г., Дергачова В.В., Кривда В.І. Київ: НТУУ «КПІ», 2009. 85 с.
11. Освітньо-професійна програма підготовки магістра спеціальності 8.050209 «Менеджмент інноваційної діяльності» напряму підготовки 0502 «Менеджмент» галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»: Галузевий стандарт вищої освіти / МОН України; НМК з менеджменту і адміністрування. Київ: ЦПНМВ КНТЕУ, 2012. 18 с.

12. Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій. Бюлетень ВАК України. 2007. № 6. С. 9-17. URL: <http://www.setlab.net/?view=disser-2007>.
13. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 (Національний стандарт України). URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
14. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 309 с.
15. Методичні вказівки з організаційних питань магістерської роботи за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування. Спеціалізація «Інструментальні системи та технології формоутворення деталей» / Уклад.: В.А.Пасічник, В.І.Солодкий, О.В. Глоба. КПІ ім. І.Сікорського. 2016. 64 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРЕТ-РЕСУРСИ

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України (Stock market infrastructure development agency of Ukraine – SMIDA). URL: <http://smida.gov.ua>.
2. Бланки звітів підприємств.
URL: <http://www.debet.kiev.ua/taxonomy/term/411/0>.
3. Бухгалтерська звітність підприємств України.
URL: <http://ureports.narod.ru/oblasti5/kievsk.htm>.
4. Державна служба статистики України .URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
5. Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України. URL: <http://www.ukrproject.gov.ua>.
6. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Звітність підприємств України. URL:http://www.biz-sites.net.ua/show_site/787.
8. Каталог підприємств України. URL: <http://mobilecontent.kiev.ua/ua-firma/company/1509517>.
9. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
11. Уніфіковане оформлення наукових джерел відповідно до вимог ВАК України. URL: <http://vak.in.ua>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Форма заяви на затвердження теми

Завідувачу кафедри
менеджменту ФММ
д.е.н., проф. Дергачовій В.В.
студента групи УЗ-71м
Іваненка Івана Івановича

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра «_____назва теми із зазначенням підприємства_____».

Науковий керівник: к.е.н., доц. Петрова Л.Л.

Дата

...підпис

/ Іваненко І.І. /

Не заперечую

(візується від руки)

.. підпис

/ Петрова Л.Л. /

**Таблиця Б.1. Орієнтовні теми магістерських дисертацій
для спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**

№ з/п	Теми
1	2
1.	Формування системи управління міжнародною діяльністю підприємства (на прикладі ... «...»).
2.	Прогнозування кон'юнктури товарних ринків при здійсненні підприємством міжнародної діяльності (на прикладі ... «...»).
3.	Шляхи підвищення ефективності міжнародних транспортно-експедиційних послуг підприємства (на прикладі ... «...»).
4.	Удосконалення технології прийняття управлінських рішень при здійсненні міжнародної діяльності підприємств (на прикладі ... «...»).
5.	Управлінню віртуальною міжнародною організацією в глобальній мережі Internet (на прикладі ... «...»).
6.	Формування корпоративної культури в системі міжнародної діяльності підприємств (на прикладі ... «...»).
7.	Удосконалення методів пошуку зарубіжних партнерів для здійснення міжнародної діяльності (на прикладі ... «...»).
8.	Управління посередницькою діяльністю організації на міжнародних ринках (на прикладі ... «...»).
9.	Управління діяльністю підприємства на міжнародному ринку інформаційних послуг (на прикладі ... «...»).
10.	Управління інвестиційним проектом при здійсненні міжнародної діяльності підприємства (на прикладі ... «...»).
11.	Мотиваційні аспекти управління персоналом спільного підприємства (на прикладі ... «...»).
12.	Управління міжнародним інвестиційним проектом підприємства (на прикладі ... «...»).
13.	Формування системи менеджменту персоналу спільного підприємства
14.	Використання фінансових інновацій в управлінні міжнародною діяльністю
15.	Організація та технологія здійснення міжнародних операцій підприємства (на прикладі ... «...»).
16.	Організаційно-економічні умови формування міжнародних проектів для розвитку підприємств (на прикладі ... «...»).
17.	Аутсорсинг у системі взаємодії підприємства із транснаціональними (міжнародними) корпораціями (на прикладі ... «...»).

18.	Застосування фундаментального аналізу фондових ринків для підвищення ефективності міжнародного інвестування (на прикладі ... «...»).
19.	Управління конкурентоспроможністю підприємства у рамках його експортної (імпортної) діяльності (на прикладі ... «...»).
20.	Управління міжнародними проектами підприємства в контексті його виходу на новий ринок збуту (на прикладі ... «...»).
21.	Управління міжнародними проектами підприємства у контексті диверсифікації збуту його продукції (на прикладі ... «...»).
22.	Управління міжнародними проектами підприємства у рамках його торговельно-посередницької діяльності (на прикладі ... «...»).
23.	Розробка та реалізація міжнародного проекту підприємства (на прикладі ... «...»).
24.	Управління диверсифікацією діяльності підприємств _____ галузі в умовах нестабільного бізнес-середовища (на прикладі ... «...»).
25.	Маркетингова стратегія реалізації бізнес-проекту підприємства на міжнародному ринку (на прикладі ... «...»).
26.	Управління реалізацією start-up проекту (на прикладі ... «...»).
27.	Формування стратегії управління вартістю підприємства, що здійснює міжнародну діяльність (на прикладі ... «...»).
28.	Антикризове управління організацією у сфері міжнародної діяльності (на прикладі ... «...»).
29.	Управління консалтинговою діяльністю на міжнародному ринку фінансових послуг (на прикладі ... «...»).
30.	Управління стратегічним потенціалом підприємства на зовнішньому ринку (на прикладі ... «...»).
31.	Міжнародна кооперація підприємств із транснаціональними корпораціями (на прикладі ... «...»).
32.	Управління змінами в організації, що здійснює міжнародну діяльність (на прикладі ... «...»).
33.	Консультаційне забезпечення організаційного розвитку підприємства, що здійснює міжнародну діяльність (на прикладі ... «...»).
34.	Управління контрактною діяльністю підприємства на зовнішньому ринку (на прикладі ... «...»).
35.	Ефективні засоби зниження витрат на товаропросування на зовнішньому Ринку (на прикладі ... «...»).
36.	Комплексна оцінка сприйнятливості товару для зовнішнього ринку (на прикладі ... «...»).
37.	Фрахтові операції в міжнародних перевезеннях та оцінка їх ефективності (на прикладі ... «...»).

38.	Формування асортиментної політики та її вплив на ефективність міжнародної діяльності підприємства (на прикладі ... «...»).
39.	Управління валютно-фінансовими ризиками у міжнародному бізнесі (на прикладі ... «...»).
40.	Використання факторингу у міжнародному бізнесі (на прикладі ... «...»).
41.	Організація кредитування імпорتنих операцій підприємства (на прикладі ... «...»).
42.	Мінімізація валютних ризиків у міжнародному бізнесі (на прикладі ... «...»).
43.	Управління відсотковими ризиками у міжнародному бізнесі (на прикладі ... «...»).
44.	Використання акредитивної форми розрахунків у міжнародному бізнесі (на прикладі ... «...»).
45.	Управління кредитними ризиками у міжнародному бізнесі (на прикладі ... «...»).
46.	Організація фінансування зовнішньоторговельних угод підприємства (на прикладі ... «...»).
47.	Корпоративні технології управління підприємством в умовах міжнародного бізнесу (на прикладі ... «...»).
48.	Інноваційний розвиток підприємства на засадах управління міжнародними проектами (на прикладі ... «...»).
49.	Управління міжнародними компаніями в умовах використання технологій електронного бізнесу (на прикладі ... «...»).
50.	Управління ресурсним забезпеченням міжнародного проекту на підприємстві (на прикладі ... «...»).
51.	Логістична підтримка міжнародного проекту на підприємстві (на прикладі ... «...»).
52.	Організаційно-економічне забезпечення розвитку міжнародної діяльності підприємства (на прикладі ... «...»).
53.	Забезпечення системного управління якістю реалізації міжнародного проекту на підприємстві (на прикладі ... «...»).
54.	Планування міжнародної проектної діяльності на підприємстві в умовах невизначеності (на прикладі ... «...»).
55.	Інфраструктурне забезпечення функціонування та розвитку міжнародних корпорацій (на прикладі ... «...»).
56.	Розробка стратегії реалізації міжнародного проекту на підприємстві (на прикладі ... «...»).
57.	Аналіз ефективності міжнародного проекту підприємства та шляхи його оптимізації (на прикладі ... «...»).

58.	Розвиток підприємства на основі міжнародних інвестиційних ресурсів (на прикладі ... «...»).
59.	Підвищення інвестиційної привабливості підприємства на зовнішніх ринках (на прикладі ... «...»).
60.	Управління фінансовою складовою міжнародної діяльності підприємства (на прикладі ... «...»).
61.	Управління корпоративною культурою експортно орієнтованого підприємства (на прикладі ... «...»).
62.	Управління інвестиційним забезпеченням розвитку підприємства в умовах міжнародного бізнесу (на прикладі ... «...»).
63.	Міжнародне інвестиційне забезпечення організаційного розвитку підприємства (на прикладі ... «...»).
64.	Організаційно-економічний розвиток міжнародної діяльності підприємства (на прикладі ... «...»).
65.	Стратегічне управління міжнародною діяльністю підприємства в умовах євроінтеграції (на прикладі ... «...»).
66.	Менеджмент міжнародних проектів підприємства в умовах інтеграційних процесів (на прикладі ... «...»).
67.	Диверсифікація напрямів діяльності підприємства в умовах нестабільного бізнес-середовища (на прикладі ... «...»).
68.	Планування міжнародної діяльності підприємства в умовах загострення конкуренції (на прикладі ... «...»).
69.	Управління ризиками підприємства при здійсненні міжнародної діяльності (на прикладі ... «...»).
70.	Формування конкурентних переваг підприємства на міжнародному ринку (на прикладі ... «...»).

В.1. Форма титульного аркуша

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ**

«На правах рукопису»

УДК _____

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри менеджменту
_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.
_____ 201__ року

**МАГІСТЕРСЬКА ДИСЕРТАЦІЯ
на здобуття ступеня магістра
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**

на тему «_____»
(назва теми у точній відповідності до наказу)

Виконав (-ла): студент (-ка) _____ курсу, групи _____
(номер курсу) (шифр групи)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Науковий керівник: _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали) (підпис)

Рецензент: _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали) (підпис)

*Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних посилань*

Студент _____
(підпис)

Київ – 201__ року

В.2. Орієнтовний приклад титульного аркуша

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ**

«На правах рукопису»

УДК 332.145

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри менеджменту
_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.
_____ 20__ року

**МАГІСТЕРСЬКА ДИСЕРТАЦІЯ
на здобуття ступеня магістра**

**зі спеціальності 073 «Менеджмент»
спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**

**на тему «Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого
підприємства (на прикладі ПАТ «Астра»)»**

Виконав: студент 6-го курсу, групи УЗ-71м
ІВАНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ

_____
(підпис)

Науковий керівник: професор кафедри менеджменту,
д-р екон. наук, професор ПЕТРОВА Л.Л.

_____
(підпис)

Рецензент: доцент кафедри міжнародної економіки,
канд. екон. наук, доцент СИДОРЕНКО М.П.

_____
(підпис)

*Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних посилань*

Студент _____
(підпис)

Київ – 201__ року

Д.1. Форма завдання

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

спеціальність 073 «Менеджмент»
спеціалізація «Менеджмент міжнародного бізнесу»

«Затверджую»

Завідувач кафедри менеджменту
_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.
_____ 201__ року

ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студенту

_____ (прізвище, ім'я та по-батькові)

1. Тема роботи: « _____ », _____»

науковий керівник роботи: _____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від _____ 201__ р., № _____.

2. Строк подання студентом роботи: _____ 201__ року.

3. Об'єкт дослідження: _____
_____
_____.

4. Предмет дослідження: _____
_____
_____.

5. Перелік завдань, які потрібно розробити:

а) теоретико-методологічна частина (пункт формується відповідно до змісту розділу 1):

- _____;
- _____;
- _____;

б) дослідницько-аналітична частина (пункт формується відповідно до змісту розділу 2):

- _____;
- _____;
- _____;

в) проектно-рекомендаційна частина (пункт формується відповідно до змісту розділу 3):

- _____;
- _____;
- _____.

6. Орієнтовний перелік ілюстративного матеріалу:

- 1) _____;
- 2) _____;
- 3) _____;
- 4) _____;
- 5) _____;
- 6) _____;
- 7) _____;
- 8) _____;
- 9) _____;
- 10) _____.

7. Перелік публікацій:

- 1) _____;
- 2) _____;
- 3) _____.

8. Дата видачі завдання: _____ 201__ року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	<i>Назва етапів виконання магістерської дисертації</i>	<i>Строк виконання етапів роботи</i>	<i>Примітка</i>
1.	_____	__._.201__ – __._.201__	
2.	_____	__._.201__ – __._.201__	
3.	_____	__._.201__ – __._.201__	
4.	_____	__._.201__ – __._.201__	
5.	_____	__._.201__ – __._.201__	
6.	_____	__._.201__ – __._.201__	
7.	_____	__._.201__ – __._.201__	
8.	_____	__._.201__ – __._.201__	

Студент

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Науковий керівник роботи

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Д.2. Орієнтовний Приклад завдання

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

спеціальність 073 «Менеджмент»
спеціалізація «Менеджмент міжнародного бізнесу»

«Затверджую»

Завідувач кафедри менеджменту
_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.
_____ 201__ року

ЗАВДАННЯ

на магістерську дисертацію студенту
ІВАНЕНКУ ІВАНУ ІВАНОВИЧУ

1. Тема роботи: «Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства (на прикладі ПАТ «Астра»)»,

науковий керівник роботи: Петрова Л.Л., доктор економічних наук, професор,
затверджені наказом по університету від _____ 201__ р., №_____.

2. Строк подання студентом роботи: _____ 201__ р.

3. Об'єкт дослідження: експортна діяльність підприємства.

4. Предмет дослідження: сукупність теоретичних, науково-методичних положень і практичних рекомендацій щодо управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства.

5. Перелік завдань, які потрібно розробити:

а) теоретико-методична частина:

- розглянути сутність та економічний зміст, принципи побудови бізнес-процесів підприємства з урахування сучасного бізнес-середовища;
- визначити напрями та організаційно-економічні інструменти управління бізнес-процесами підприємства;

- узагальнити науково-методичні підходи до оцінювання ефективності бізнес-процесів експортно орієнтованого підприємства;

б) дослідницько-аналітична частина:

- проаналізувати експорту діяльність ПАТ «Астра» та її бізнес-середовище;
- оцінити ефективність бізнес-процесів експортної діяльності підприємства;
- виявити проблемні аспекти в управлінні бізнес-процесами експортної діяльності підприємства;

в) проектно-рекомендаційна частина:

- сформулювати науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення управління бізнес-процесами підприємства;
- розробити програму удосконалення управління бізнес-процесами експортної діяльності ПАТ «Астра»;
- оцінити та спрогнозувати наслідки впровадження запропонованих заходів та їх вплив на діяльність підприємства.

6. Орієнтовний перелік ілюстративного матеріалу

- 1) організаційно-економічні заходи управління бізнес-процесами підприємства;
- 2) показники експортної діяльності ПАТ «Астра»;
- 3) ...;
- 4) ...;
- 5) ....;
- 6) складові управління бізнес-процесами експортної діяльності підприємства;
- 7) ...;
- 8) ...;
- 9) ...;
- 10) прогностичні наслідки впровадження рекомендованих заходів з удосконалення бізнес-процесів ПАТ «Астра».

7. Перелік публікацій за напрямом роботи:

- 1) Іваненко І.І. Теоретичні засади управління бізнес-процесами промислового підприємства // Наука й економіка: науково-теоретичний журнал. Вип. 4(32), том 1. 2017. С. 124-130. (0,48 д.а., фахове видання);
- 2) Іваненко І.І. Проблеми та напрямки удосконалення бізнес-процесів експортної діяльності суб'єктів господарювання // Збірник наукових праць учасників V Всеукр. науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні підходи до управління підприємством». Київ: НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. С. 130-134. (0,34 д.а.);
- 3) Іваненко І.І. Особливості оцінювання ефективності управління бізнес-процесів експортно орієнтованого підприємства // Матеріали міжнародної наукової інтернет-конференції «Реформування економічної системи країни в умовах нестабільності». Секція: Економіка. Тернопіль, 28 листопада 2017. URL:: <http://www.economy-confer.com.ua> (0,24 д.а.).

9. Дата видачі завдання: _____ 201__ року.

Орієнтовний приклад структури календарного плану

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Збір необхідної інформації, вивчення та аналіз літературних та періодичних джерел з обраної тематики	__._.201__ – __._.201__	
2.	Дослідження теоретико-методичних засад управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства	__._.201__ – __._.201__	
3.	Аналіз експортної діяльності ПАТ «Астра» та її бізнес-процесів	__._.201__ – __._.201__	
4.	Оцінювання проблем, що впливають на управління бізнес-процесами підприємства	__._.201__ – __._.201__	
5.	Формування основних науково-практичних рекомендацій щодо управління бізнес-процесами підприємства	__._.201__ – __._.201__	
6.	Розроблення програми удосконалення управління бізнес-процесів експортної діяльності ПАТ «Астра»	__._.201__ – __._.201__	
7.	Економічне оцінювання та прогнозування наслідків впровадження запропонованої програми	__._.201__ – __._.201__	
8.	Оформлення магістерської дисертації на здобуття ступеня магістра	__._.201__ – __._.201__	

Студент _____

Іваненко І.І.

Науковий керівник магістерської дисертації _____

Петрова Л.Л.

Форма реферату

РЕФЕРАТ

Магістерська дисертація на тему: «_____» містить _____ сторінок, _____ таблиць, _____ рисунків, _____ додатків. Перелік посилань нараховує _____ найменування.

- відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, джерел за переліком посилань;
- актуальність теми;
- зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами;
- мета і задачі дослідження;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- методи дослідження;
- наукова новизна одержаних результатів;
- практичне значення одержаних результатів;
- апробація результатів;

Ключові слова: .....

ABSTRACT

Master's thesis on «_____» includes _____ pages, _____ tables, _____ drawings, _____ attachments. The bibliography list consists of _____ items.

.....

Keywords: .....

Зразок змісту

на тему:

**«Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого підприємства
(на прикладі ПАТ «Астра»)»****ЗМІСТ**

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ЕКСПОРТНО ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	10
1.1. Поняття і принципи побудови бізнес-процесів в сучасних умовах бізнес-середовища.....	10
1.2. Організаційно-економічні інструменти управління бізнес-процесами підприємства.....	18
1.3. Науково-методичні підходи до оцінювання ефективності бізнес-процесів експортно орієнтованих підприємств.....	26
Висновки до розділу 1.....	32
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЕКСПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «АСТРА»	34
2.1. Діагностика експортної діяльності підприємства та його бізнес-середовища.....	34
2.2. Аналіз ефективності бізнес-процесів експортної діяльності підприємства	45
2.3. Проблемні аспекти в управлінні бізнес-процесами експортної діяльності підприємства	57
Висновки до розділу 2.....	69
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ЕКСПОРТНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «Астра».....	71
3.1. Науково-практичні рекомендації щодо вдосконалення управління бізнес-процесами підприємства.....	71
3.2. Розроблення програми удосконалення управління бізнес-процесами експортної діяльності підприємства	81
3.3. Економічне обґрунтування ефективності та прогнозування запропонованих заходів, їх вплив на діяльність підприємства	91
Висновки до розділу 3.....	101
ВИСНОВКИ.....	121
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	122
ДОДАТКИ.....	124

Додаток Л

Зразки оформлення бібліографічних описів у списку літератури згідно з Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»²

1. Якщо посилання в тексті подають на документ, авторами якого є одна, дві чи три особи :

Денисенко М. П., Догмачов В. М., Кабанов В. Г. Кредитування та ризики: навч. посіб. Київ, 2008. 213 с.

2. Якщо посилання в тексті подають на документ, авторами якого є чотири та більше осіб :

Управління персоналом в умовах економіки знань: монографія / Азаренкова Г М. та ін. Київ, 2011. 406 с.

3. Якщо об'єктом посилання є багаточастинний документ :

Ушинський К. Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибр. твори. Київ: Рад. шк., 1983. Т. 1. 480 с.

4. Відомості про доступ до електронного ресурсу:

Біланюк О. П. Сучасний стан та перспективи розвитку міжнародного туризму в українсько-польських відносинах // Економіка. Управління. Інновація: електрон. наук. фахове вид. 2012. № 2. URL: http://archive.nbu.gov.ua/e-/journals/eui/2012_2/pdf/12borupv.pdf

Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>

5. Якщо об'єктом посилання є нормативно-правові акти України:

Кримінально-процесуальний кодекс України : офіц. вид. : станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. Київ : Парлам. вид-во, 2006. 207 с.

Про видавничу справу: Закон України за станом на 20 берез. 2004 р. / Верховна Рада України. Київ: Парлам. вид-во, 2004. 17, [3] с. (Закони України).

---

² Для оформлення уніфікованого списку використаних джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії України доцільно скористатись електронним сервісом, розташованим на порталі <http://vak.in.ua>.

М.1. Форма відгуку керівника магістерської дисертації

ВІДГУК

наукового керівника магістерської дисертації
на здобуття ступеня магістра
виконаної на тему «_____»
студентом групи _____

_____ (П.І.Б. повністю у орудному відмінку)

(складається у довільній формі із зазначенням:

- головної мети дипломного проекту (роботи), в інтересах або на замовлення якої організації він виконаний (в рамках науково-дослідної роботи кафедри, підприємства тощо);
- відповідності виконаної роботи завданню;
- ступеня самостійності при виконанні роботи;
- рівня підготовленості дипломника до прийняття сучасних рішень;
- умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні (інженерні, наукові) рішення, застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати;
- найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, публікація в наукових журналах тощо);
- не виявлення (виявлення) в роботі елементів плагіату та компіляції;
- загальної оцінки виконаної роботи, відповідності якості підготовки дипломника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця) і можливості присвоєння йому відповідної кваліфікації;
- інших питань, які характеризують професійні якості дипломника).

Елементи плагіату (компіляції) у магістерській дисертації не виявлені (виявлені, а саме на стор...).

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам і заслуговує **позитивної оцінки**, а її автору, **Іваненку Івану Івановичу**, може бути присвоєна кваліфікація **магістра з менеджменту міжнародного бізнесу за спеціальністю 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**.

Науковий керівник
магістерської дисертації,

_____ (науковий ступінь, посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Підпис засвідчую:
Заст. декана ФММ

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

М.2. Орієнтовний приклад відгуку керівника

ВІДГУК

наукового керівника магістерської дисертації
на здобуття ступеня магістра
виконаної на тему: «Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого
підприємства (на прикладі ПАТ «Астра»)»
студентом групи УЗ-71м
Іваненком Іваном Івановичем

Передумовою розвитку вітчизняних підприємств ..., оскільки поряд із ..., набуває особливого значення формування науково-практичних рекомендацій для управління бізнес-процесами ....

У першому розділі роботи розглянуто ..., зокрема, ..., де запропоновано підхід до ... Другий розділ присвячено .... Досліджено ... експортну діяльність підприємства, виявлено .... Проаналізовано організаційно-економічні ... . Оцінено ..., виявлено чинники, що сприяють ..... У третьому розділі сформовано ..., узагальнено та доповнено підходи до ..., в тому числі, для ПАТ «Астра». Розроблено програму.... Визначено прогнозовану ефективність ....

Ефективність використаної методики полягає у ...

Як наукову новизну роботи можна вважати: визначення ...; виявлення ...; розроблення пропозицій з покращення ...; розроблену програму..., процедуру....

У процесі виконання магістерської дисертації Іваненко І.І. проявив себе як відповідальний, старанний студент, показав вміння і навички в сфері управління міжнародним бізнесом, творчо підходив до вирішення поставлених завдань, проявив вміння застосовувати набуті теоретичні знання в практичному аспекті, має здібності до наукових досліджень. Магістерська дисертація Іваненка І.І. є завершеним, самостійним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблематики. Висновки та рекомендації, сформульовані в роботі є цілком обґрунтованими.

Елементів плагіату або компіляції в магістерській дисертації не виявлено.

За результатами магістерської дисертації було підготовлено і опубліковано дві наукових статті у фахових виданнях.

Відзначаючи високий ступінь написання магістерської дисертації, варто виділити декілька зауважень, зокрема ... у теоретичній частині роботи ... . Також бажано було б більш ґрунтовно розглянути....

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам і заслуговує **позитивної оцінки**, а її автору, **Іваненку Івану Івановичу**, може бути присвоєна кваліфікація **магістра з менеджменту міжнародного бізнесу за спеціальністю 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**.

Науковий керівник
магістерської дисертації
д.е.н., професор

Петрова Л.Л.

Підпис засвідчую:
Заст. декана ФММ
к.е.н., доц.

Чайковська М.А.

Н.1. Форма рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську дисертацію
на здобуття ступеня магістра
виконаної на тему «_____»
студентом групи _____

_____ (П.І.Б. повністю у орудному відмінку)

(складається у довільній формі із зазначенням:

- відповідності роботи затвердженій темі та завданню; актуальності теми;
- реальності роботи (її виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо);
- глибини техніко-економічного обґрунтування прийняття рішень;
- ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних та інженерних технологій;
- оригінальності прийнятих рішень та отриманих результатів; правильності проведених розрахунків і конструкторсько-технологічних рішень;
- наявності і повноти математичного підтвердження прийнятих рішень;
- якості виконання;
- можливості впровадження результатів роботи;
- недоліків роботи;
- можливості присвоєння дипломнику відповідної кваліфікації).

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам і допускається до прилюдного захисту, а її автору, **Іваненку Івану Івановичу**, може бути присвоєна кваліфікація **магістра з менеджменту міжнародного бізнесу за спеціальністю 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**.

Рецензент
магістерської дисертації,

_____ (науковий ступінь, посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Підпис засвідчую:
Заст. декана ФММ

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Н.2. Орієнтовний приклад рецензії

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську дисертацію
на здобуття на здобуття ступеня магістра
виконаної на тему: «Управління бізнес-процесами експортно орієнтованого
підприємства (на прикладі ПАТ «Астра»)»
студентом групи УЗ-71м
Іваненком Іваном Івановичем

Представлена на рецензію магістерська дисертація на здобуття на здобуття ступеня магістра присвячена актуальній темі ... та виконана на прикладі ПАТ «Астра». Подана на рецензію робота містить елементи новизни, зокрема удосконалено...; обґрунтовано ...; поглиблено ..., дістали подальшого розвитку ...

Методи дослідження відповідають меті їх застосування, зокрема для аналізу .. використано...

Структура магістерської дисертації відповідає обраній темі, а детальне розкриття розділів дає підставу стверджувати, що поставлені завдання були реалізовані на належному кваліфікаційному рівні.

Представлені у роботі дослідження виконані Іваненком І.І. самостійно, що також підтверджується ... Аналітичне представлення результатів відзначається ... Для підтвердження ефективності реалізації запропонованих заходів, Іваненком І.І. застосовано... що підтверджує доцільність реалізації проекту. Висновки та пропозиції аргументовано на основі...

За результатами магістерської дисертації було підготовлено і опубліковано одну наукову статтю у фаховому виданні.

Матеріал викладений чітко, грамотно й аргументовано, правильно оформлений.

Разом з тим, робота містить деякі недоліки, зокрема недоліком роботи можна вважати ..., доцільно було б більш детально ...

Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам і допускається до прилюдного захисту, а її автору, **Іваненку Івану Івановичу**, може бути присвоєна кваліфікація **магістра з менеджменту міжнародного бізнесу за спеціальністю 073 «Менеджмент» спеціалізації «Менеджмент міжнародного бізнесу»**.

Рецензент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
к.е.н., доц.

Сідоренко М.П

Підпис засвідчую:
Заст. декана ФММ
к.е.н., доц.

Чайковська М.А.

Форма акту про впровадження результатів дослідження

[НА БЛАНКУ ПІДПРИЄМСТВА]

АКТ № _____ від _____
про впровадження результатів дослідження
«_____»

Керівництво підприємства надало студенту економічну та технологічну інформацію з обраної теми.

За результатами виконаної на магістерській дисертації на здобуття ступеня магістра студентом НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», факультету менеджменту та маркетингу Іваненком Іваном Івановичем .... підприємством ПАТ «Астра» впроваджено....

Впровадження результатів магістерської дисертації дозволило розширити та вдосконалити .....

Розрахунки в роботі виконані відповідно до нормативних документів, що діють на підприємстві.

Директор підприємства

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

М.П.

Дата

Приклад титульного аркушу автореферату

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»**

ІВАНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ

УДК 332.145

**УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ
ЕКСПОРТНО ОРІНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ПАТ «АСТРА»)**

спеціальність 073 «Менеджмент»
спеціалізація «Менеджмент міжнародного бізнесу»

АВТОРЕФЕРАТ
магістерської дисертації

Науковий керівник роботи :
проф., д.е.н. Петрова Л.Л. ____

Київ – 2017